



**Royal
HaskoningDHV**
Enhancing Society Together

Voortoets Kerkstraat 8, Elst

Toetsing aan de Natuurbeschermingswet 1998

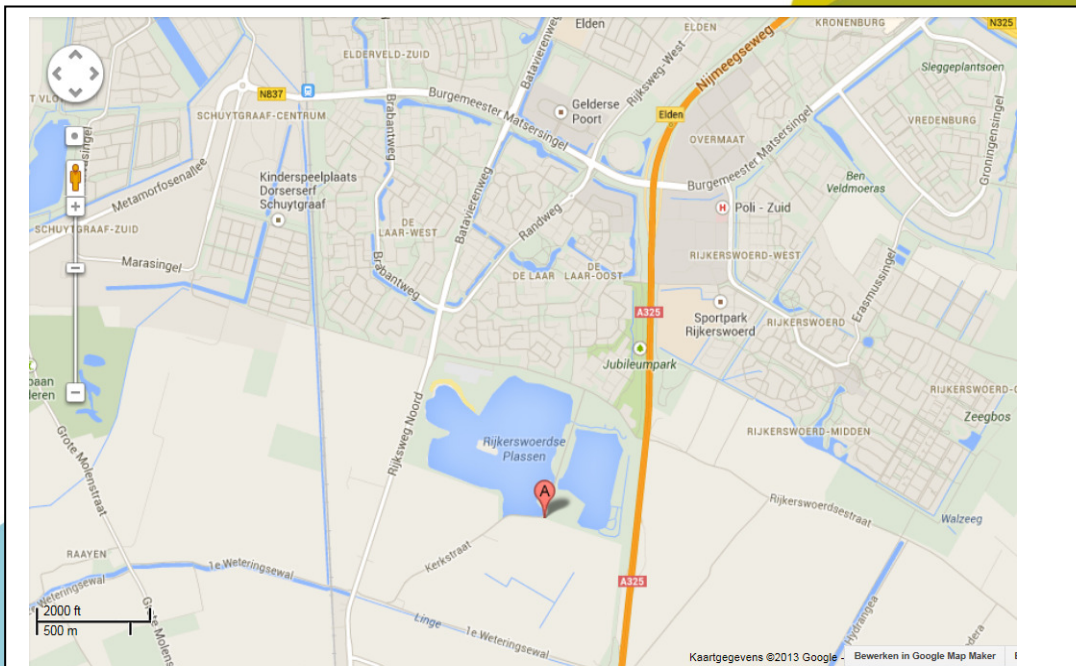
Document: Voortoets Kerkstraat 8, Elst
Status: Definitief
Datum: 7 januari 2014

Project: Park Lingezen
Project nummer: BC7037-101-100
Opdrachtgever: Park Lingezen
Contactpersoon: J. Roest

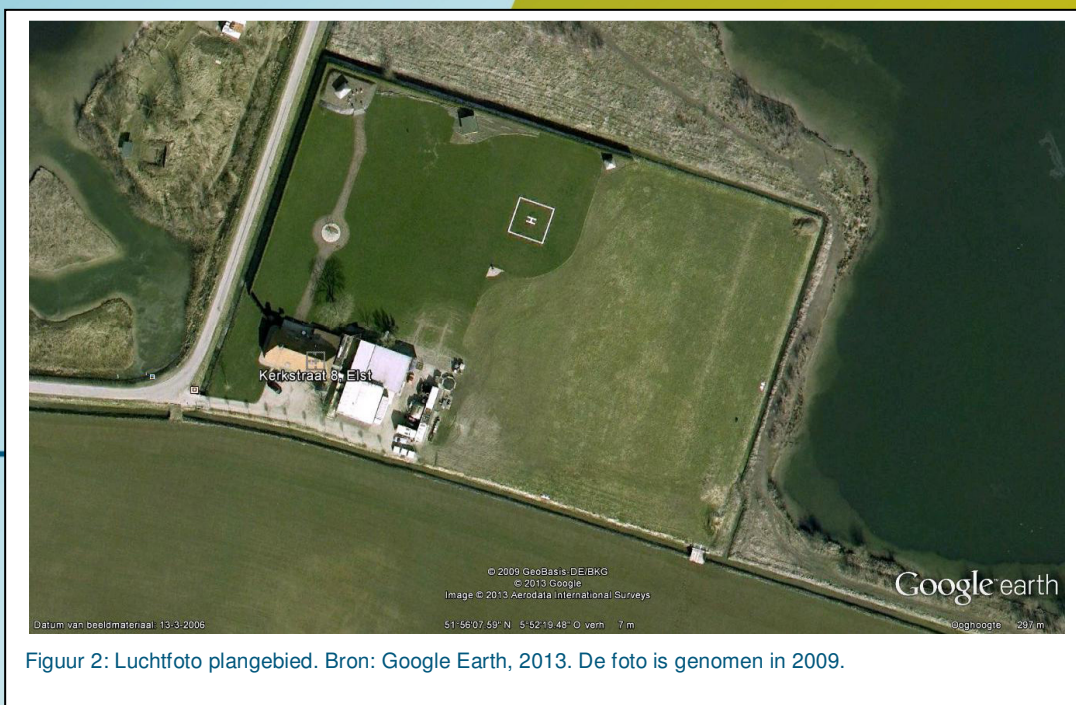
Referentie: LW-AF20131225
Auteur: E. van Norren
Bijdrage: W. Lamboij, C. Roodhart
Controle: M. van Oostveen

| | | |
|----------|--|-----------|
| 1 | Inleiding | 3 |
| 1.1 | Aanleiding | 4 |
| 1.2 | Doel | 4 |
| 1.3 | Leeswijzer | 4 |
| 2 | Natuur-beschermingswet | 5 |
| 2.1 | Natuurbeschermingswet | 6 |
| 2.2 | Gebieden | 6 |
| 2.2.1 | Veluwe | 6 |
| 2.2.2 | Uiterwaarden Waal | 6 |
| 2.2.3 | Gelderse Poort | 6 |
| 2.2.4 | Uiterwaarden Nederrijn | 7 |
| 3 | Bestemmingsplan | 8 |
| 3.1 | Referentiesituatie | 9 |
| 3.2 | Bestemmingsplan | 9 |
| 4 | Potentiële effecten | 10 |
| 4.1 | Mogelijke storingsfactoren | 11 |
| 5 | Toetsing aan de Nbwet | 12 |
| 5.1 | Inleiding | 13 |
| 5.2 | Beschrijving omvang | 13 |
| 5.3 | Gevoeligheid voor geluid | 13 |
| 5.4 | Effectenbeschrijving geluid en optische verstoring | 13 |
| 6 | Conclusies | 15 |
| | Bijlagen | 18 |

1 Inleiding



Figuur 1: "A" geeft het plangebied aan, gelegen ten zuiden van Elst. Bron: Google Maps, 2013



Figuur 2: Luchtfoto plangebied. Bron: Google Earth, 2013. De foto is genomen in 2009.

Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Kerkstraat 8 te Elst (zie figuur 1 en 2) is sinds meerdere jaren een metaalbewerkingsbedrijf gevestigd met daarbij een helikopterlandingsplaats. Het bedrijf en de landingsplaats zijn na realisatie vastgelegd in het bestemmingsplan "Park Lingezege". De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft het bestemmingsplan voor wat betreft de bestemming van de gronden aan de Kerkstraat 8 vernietigd vanwege het ontbreken van een toetsing als bedoeld in artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998 (verder: Nbwet).

Projectbureau Park Lingezege, het openbare lichaam voor het realiseren van het landschapspark Park Lingezege waar Kerkstraat 8 onderdeel van uit maakt, heeft Royal HaskoningDHV opdracht gegeven om (alsnog) een voortoets op grond van artikel 19j van de Nbwet uit te voeren.

1.2 Doel

Een gemeenteraad dient op grond van artikel 19j van de Nbwet bij de vaststelling van een bestemmingsplan rekening te houden met de gevolgen die dat plan kan hebben voor Natura 2000-gebieden. In beeld moet worden gebracht of het plan de kwaliteit kan verslechteren van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied, of een significant verstoringseffect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Het onderzoek naar deze mogelijke effecten vindt plaats in de voortoets. Hierbij wordt tevens beoordeeld in hoeverre realisatie van het plan het behalen van de voor de Natura 2000-gebieden geldende doelstellingen beïnvloedt. Indien verslechterende of significant verstoringseffecten niet op voorhand in de voortoets kunnen worden uitgesloten, is een gedetailleerder onderzoek in de vorm van een passende beoordeling noodzakelijk.

Voorliggende voortoets onderzoekt de mogelijke effecten van de aanwezigheid van het metaalbewerkingsbedrijf en de helikopterlandingsplaats op Natura 2000-gebieden in de directe omgeving van het plangebied.

1.3 Leeswijzer

Dit rapport beschrijft in hoofdstuk 2 de wetgeving van de Nbwet en de (ligging van) de Natura 2000-gebieden. Dan volgt in hoofdstuk 3 de beschrijving van het gebruik dat wordt mogelijk gemaakt door het bestemmingsplan. In hoofdstuk 4 wordt bepaald wat potentiële effecten zijn van het gebruik op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden. Voor potentiële effecten wordt in hoofdstuk 5 de toetsing aan de Nbwet uitgevoerd. Het rapport sluit af met een conclusie (hoofdstuk 6), bronnenlijst en de instandhoudingsdoelstellingen per Natura 2000-gebied in de bijlagen.

2 Natuur- beschermingswet



Figuur 1: Kaart van omliggende Natura 2000-gebieden. Locatie Kerkstraat 8 bij de witte pijl. Gemeten afstand tot dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 4,4 kilometer. Bron: Gebiedendatabase website ministerie van EZ, 2013

2.1 Natuurbeschermingswet

De Nbwet is gericht op het behoud van habitattypen en de leefgebieden van diersoorten (gebiedbescherming). Met de Nbwet zijn enkele Europese verplichtingen, zoals de Europese Vogelrichtlijn (1979), Habitatrichtlijn (1992) en Wetlands Conventie (1984) opgenomen in de Nederlandse wetgeving.

Het doel van de Nbwet is om de natuurwaarden die door de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn aangewezen in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden. Om de natuurwaarden te beschermen zijn speciale beschermingszones aangewezen, de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden in de Europese Unie, met als doel het behoud en herstel van de biodiversiteit in Europa.

Voor ieder Natura 2000-gebied zijn (ontwerp)aanwijzingsbesluiten opgesteld, waarin instandhoudingdoelstellingen zijn vastgelegd. Deze beschrijven per soort en/of habitatype wat de doelen zijn om de natuurwaarden in een 'gunstige staat van instandhouding' te brengen en/of te behouden. Om schade te voorkomen aan de natuurwaarden waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangewezen, bepaalt de wet dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoringseffect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Dit geldt niet alleen voor activiteiten binnen het beschermde gebied. Ook activiteiten die in de omgeving van een beschermd gebied plaatsvinden, kunnen een negatieve invloed hebben op het beschermde gebied. Er is dan sprake van externe werking.

2.2 Gebieden

Het plangebied is niet gelegen in een Natura 2000-gebied. Wel zijn er diverse gebieden in de directe omgeving waar sprake kan zijn van externe werking. Hieronder worden alle Natura 2000-gebieden in een straal van 8 km rondom Kerkstraat 8 beschreven. Het gaat om de Natura 2000-gebieden Gelderse Poort (oost 4,4 km, zuid 5,7 km), Uiterwaarden Waal (7,4 km), Uiterwaarden Nederrijn (7,7 km) en Veluwe (5,6 km, zie figuur 1). In bijlage 1 tot en met 4 zijn per gebied de instandhoudingdoelstellingen weergegeven (bijlage 1 t/m 4).

2.2.1 Veluwe

De Veluwe bestaat overwegend uit droge bossen, droge en natte heide, vennen en stuifzanden. In de voorlaatste ijstijd, zo'n 150.000 jaar geleden, vormden zich stuwwallen. Hoewel de hoogteverschillen sindsdien door wind en water zijn afgevlakt, reiken de hoogste delen van de Veluwe tot ruim 100 m boven NAP. Tot 1900 was de Noord-Veluwe één uitgestrekt stuifzandgebied. Tegenwoordig is er in totaal nog 1400 hectare stuifzand op de Veluwe. Plaatselijk komen in de heiden natte (o.a. Leemputten bij Staverden) of droge (o.a. Harskamp) heischrale graslanden, jeneverbesstruwelen, vennen, natte heide en hoogveenkernen voor. Langs de randen van de Veluwe ontspringen de (sprengen)beken, waar beekvegetaties en zeer plaatselijk bronbossen voorkomen.

2.2.2 Uiterwaarden Waal

Het gebied Uiterwaarden Waal bevat relatief hooggelegen uiterwaarden van de Rijswaard en de Kil van Hurwenen. Het gaat hier om oude meanders en hun oeverlanden waar de rivier dwars doorheen is gegraven; deze uiterwaarden bevatten soortenrijke glanshaverhooilanden, stroomdalgraslanden en open water. Het gebied Uiterwaarden Waal is een belangrijk broedgebied voor soorten van natte, ruige graslanden (porseleinhoen, kwartelkoning). Het is daarnaast ook een belangrijk rust- en foerageergebied voor kleine zilverreiger, kleine zwaan, kolgans, grauwe gans, smient, tafeleend, Kievit en grutto. Daarnaast van enig belang voor fuut, aalscholver, brandgans, krakeend, pijlstaart, slobbeend, kuifeend, nonnetje, slechtvalk, meerkoet en wulp.

2.2.3 Gelderse Poort

De Gelderse Poort is de naam van een meer dan 6.000 hectare groot rivierenlandschap tussen de Duitse grens en de steden Arnhem en Nijmegen. Het ligt ingeklemd tussen de stuwwallen van Nijmegen en Montferland en omvat de stroomgebieden van de Rijn tussen Tolkamer en Arnhem (Bijlands Kanaal en Pannerdens Kanaal), van de Waal tussen Millingen aan de Rijn en Nijmegen, evenals van de Oude Rijn tussen Elten (in Duitsland) en het dorpje Loo ten zuidoosten van Arnhem. Het laatste gebied wordt vooral gekenmerkt door verlandende stroombeddingen en oude meanders,

omgeven door graslanden, akkers en wilgenbos. Het buitendijkse gebied van Rijn en Waal is sterk vergraven voor klei- en zandwinning en bestaat grotendeels uit open water, moerassen, ruigten, wilgenbos en diverse typen grasland, waaronder stroomdalgrasland op hooggelegen stroomruggen, oeverwallen en dijken. Hier bevinden zich gevarieerde natuurgebieden als de Bemmelse Waard, de Gendtse Waard, de Oude Waal en de Millingerwaard (langs de Waal), en de Lobberdense Waard en de Huissense Waarden (langs de Rijn); in de splitsing van Rijn en Waal ligt de Klompenwaard. Het binnendijkse polderlandschap bestaat voornamelijk uit graslanden, akkers, kleine waterlopen, rietlanden en moerasbos; ook hier bevinden zich enkele oude rivierlopen en tichteltereinen. Van oorsprong een zeer belangrijk broedgebied voor moerasvogels (roerdomp, blauwborst en grote karekiet) en vogels van natte uiterwaardgraslanden (porseleinhoen en kwartelkoning). De betekenis is het afgelopen decennium sterk teruggelopen tengevolge van verdroging in combinatie met vegetatiesuccessie. Ook van grote betekenis als broedgebied voor broedvogels van waterrijke gebieden, al dan niet met opgaand bos (aalscholver, dodaars, zwarte stern, ijsvogel). Belangrijk rust- en foerageergebied voor aalscholver, wilde zwaan, kolgans, grauwe gans, slobbeend, nonnetje, meerkoet en kievit. Daarnaast van enig belang voor fuut, kleine zwaan, rietgans, smient, krakeend, wintertaling, pijlstaart, tafeleend, visarend, slechtvalk, grutto en wulp. Eén van de belangrijkste gebieden voor kolgans en kievit.

2.2.4 Uiterwaarden Nederrijn

Het beschermde deel van de Amerongse Bovenpolder bevat een hoge uiterwaard waar soortenrijke glanshaverhooilanden voorkomen. De overgangen naar de hogere zandgronden zijn van speciale betekenis vanwege de hier voorkomende randen met restanten hardhoutoibos. Belangrijk broedgebied voor porseleinhoen, kwartelkoning. Van enig belang voor ijsvogel. Belangrijk rust- en foerageergebied voor kleine zwaan, kolgans, meerkoet en kievit. Daarnaast van enig belang voor fuut, aalscholver, grauwe gans, brandgans, smient, krakeend, pijlstaart, slobbeend, tafeleend, kuifeend, nonnetje, grutto en wulp. Voor de kievit is het één van de belangrijkste pleisterplaatsen.

3 Bestemmingsplan

3.1 Referentiesituatie

Bij een 'normale' toetsing van een bestemmingsplan wordt er gekeken naar wat het bestemmingsplan mogelijk maakt ten opzichte van de bestaande feitelijke situatie. In dit geval is de bestemming reeds gerealiseerd. Maar omdat de effecten van de bestemming niet eerder zijn getoetst, oordeelde de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State dat een dergelijke toets alsnog zou moeten worden uitgevoerd. Er is derhalve gekozen om een toetsing uit te voeren waarbij als referentie de situatie zonder metaalbewerkingsbedrijf en zonder helihaven wordt genomen. De te toetsen bestemming is de situatie met metaalbewerkingsbedrijf en helihaven.

Bovenstaande betekent dat alle effecten in beeld moeten worden gebracht die de bestemming van het perceel Kerkstraat 8 kan veroorzaken op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Hierbij dient te worden uitgegaan van een worst case-benadering. Een toetsing van de huidige activiteiten die binnen het bedrijf plaatsvinden is daarom een correct uitgangspunt, waarbij mogelijke toekomstige wijzigingen in de bedrijfsvoering, binnen de ruimte van het huidige bedrijfspand, moeten worden meegenomen.

3.2 Bestemmingsplan

In deze paragraaf wordt beschreven wat het bestemmingsplan Park Lingezege (maximaal) mogelijk maakt, zodat de gevolgen die hieruit voortkomen kunnen worden getoetst aan de natuurwetgeving.

Invulling bestemmingsplan

Voordat het metaalbewerkingsbedrijf en de helikopterlandingsplaats werden gerealiseerd, waren de gronden bestemd als recreatieve doeleinden (nader uit te werken), maar deze bestemming is nooit uitgewerkt. De gemeenteraad van Overbetuwe wil Kerkstraat 8 bestemmen conform het huidige gebruik.

De door de Raad van State vernietigde bestemming in bestemmingsplan Park Lingezege is "Bedrijf" met de aanduiding "specifieke vorm van bedrijf - overige bedrijvigheid". Uit de bijlage bij het bestemmingsplan blijkt dat het gaat om een "lichte metaalbewerkings- en ontwerpbedrijf" met een bedrijfsruimte met een bestaande omvang van 720 m². Aan de aangrenzende

gronden is de bestemming "Tuin" toegekend met de aanduiding "specifieke vorm van verkeer - helihaven". Ingevolge artikel 16, lid 16.1.1 van de planregels bij het bestemmingsplan, zijn de voor "Tuin" aangewezen gronden bestemd voor tuinen en een landingsplaats voor helikopters ten behoeve van het bestaande metaalbewerkings- en ontwerpbedrijf aan de Kerkstraat 8, ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van verkeer – helihaven', met bijbehorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde, één en ander met de bijbehorende voorzieningen. Wat betreft de helikopterlandingsplaats geldt dat deze slechts is bestemd "ten behoeve van het bestaande metaalbewerkings- en ontwerpbedrijf". Het uitvoeren van bijvoorbeeld toeristische rondvluchten is daarmee uitgesloten.

Huidige invulling bedrijventerrein

De huidige invulling van het bedrijventerrein op Kerkstraat 8 is, zoals in het bestemmingsplan staat beschreven, een metaalbewerkings- en ontwerpbedrijf en een helihaven. Op het bedrijf is een vrachtwagen aanwezig die maximaal 10 verkeersbewegingen per week maakt. Verder wordt er gewerkt met een heftruck op LPG en staan er verschillende apparaten voor boor-, snij- en laswerkzaamheden. De landingsplaats van de helihaven is 25 x 25 m.

Om te komen tot een worst case-benadering is gekeken naar het meest intensieve gebruik van de landingsplaats in het verleden, met daarbij meegewogen mogelijke toekomstige wijzigingen in het gebruik. De helihaven wordt enkele keren per kwartaal gebruikt. In het verleden maximaal 6 keer per week (12 vliegbewegingen). Voor de toetsing wordt daarom in de worst case situatie uitgegaan van maximaal 12 vliegbewegingen per week. De helihaven is voor eigen vervoer van Gidding B.V. De totaal massa van de helikopter is niet hoger dan 2000 kg. De helikopter volgt geen vaste route.

In 1996 is er een vergunning afgegeven voor het in werking hebben van een metaalbewerkingbedrijf, maken van revalidatiemateriaal en andere uiteenlopende technieken. In 2004 is er door de Inspectie Verkeer en Waterstaat een beschikking afgegeven voor het in werking hebben van een helihaven. Er wordt niet 's nachts gevlogen.

4 Potentiële effecten

4.1 Mogelijke storingsfactoren

Het realiseren van activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt zoals beschreven in hoofdstuk 3, leidt mogelijk tot een aantal storingsfactoren voor vogelsoorten, habitatsoorten en habitattypen met instandhoudingsdoelstellingen in naburige Natura 2000-gebieden. Welke storingsfactoren het gevolg kunnen zijn van industrieel gebruik, kan afgeleid worden uit de effectindicator van het ministerie van EZ (www.synbiosys.alterra.nl/natura2000)

Kerkstraat 8 is niet gelegen in een Natura 2000-gebied. De dichtstbijgelegen gebieden liggen op een afstand van 4,4 km. Mogelijke storingsfactoren van industrie activiteiten buiten een Natura 2000-gebied zijn:

- Verstoring door geluid en optische verstoring
- Verstoring door licht en trilling
- Verzuring en vermessing als gevolg van stikstofdepositie

In de volgende paragraaf wordt bepaald of deze storingsfactoren kunnen optreden in de omliggende Natura 2000-gebieden rond Kerkstraat 8.

Verstoring door geluid en optische verstoring

Opstijgen en landen van de helikopter kan een effect hebben tot 2 km afstand (Bureau Waardenburg, 2011). Het landen en opstijgen gebeurt op meer dan 4,4 km afstand van een Natura 2000-gebied, verstoring als gevolg van landen en opstijgen reikt daarom niet tot in een Natura 2000-gebied.

Overvliegen van kleine luchtvaart kan een effect hebben tot gemiddeld een hoogte van 300 meter. Voor helikopters kan dit getal wat hoger zijn, omdat van helikopters de geluidsproductie binnen de groep kleine luchtvaart relatief hoog is en er geen reguliere vliegroutes worden gevolgd waardoor er geen gewenning op kan treden (Bureau Waardenburg, 2011). Er worden geen precieze cijfers gegeven in deze studie voor helikopters.

Kleine luchtvaart, waar de helikopter onder valt, is volgens de Gedragscode voor de Recreatieve

luchtvaart en Gedragscode Ballonvaart (KNVvL, 2004) verplicht om minimaal 300 m boven Natura 2000-gebieden te blijven. Geluid zou daarmee een storingsfactor kunnen zijn als boven Natura 2000-gebieden wordt gevlogen.

Geluid en optische verstoring zijn een mogelijke storingsfactor.

Verstoring door licht en trilling

Licht en trilling zijn effecten die zeer lokaal reiken en daarmee niet reiken tot in de Natura 2000-gebieden die op meer dan 4,4 km afstand liggen.

Verstoring door licht en trilling is geen mogelijke storingsfactor

Verzuring en vermessing als gevolg van stikstofdepositie

De stikstofbronnen op Kerkstraat 8 bestaan uit een vrachtauto en een helikopter.

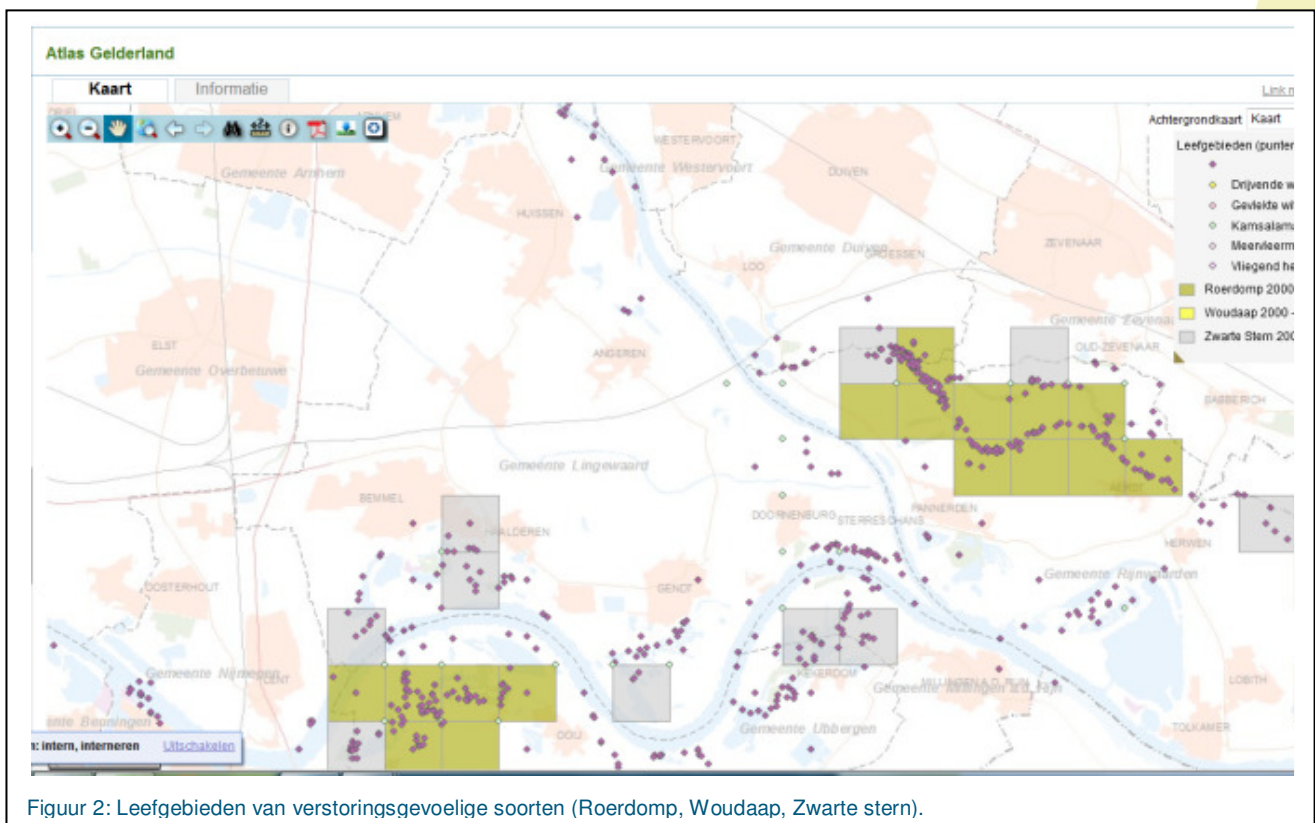
Uit onderzoek van TNO (2010) blijkt dat de bijdrage aan stikstofdepositie van alle militaire helikopters op de Veluwe 0,08 mol/ha/jr bedraagt. Voor het TNO onderzoek zijn Chinook helikopters gebruikt die een (veel) hogere emissie hebben dan de helikopter van Kerkstraat 8 en die bovendien veel lager vliegen (0-75m).

Hiermee kan met zekerheid worden gezegd dat een kleine helikopter die veel minder en boven 300 m vliegt niet zal leiden tot stikstofdepositie op de Natura 2000 gebieden. Stikstof zal niet verder worden behandeld in deze voortoets.

Stikstof is geen mogelijke storingsfactor

Verstoring door licht en trilling en verzuring en vermessing als gevolg van stikstofdepositie kunnen niet optreden. In de volgende paragraaf wordt daarom alleen getoetst op de storingsfactor verstoring door geluid en optische verstoring.

5 Toetsing aan de Nbwet



Figuur 2: Leefgebieden van verstoringsgevoelige soorten (Roerdomp, Woudaap, Zwarte stern).

5.1 Inleiding

In deze voortoets wordt beschreven:

- wat de frequentie is waarmee de helikopters overvliegen over Natura 2000 gebied
- welke soorten mogelijk gevoelig zijn voor geluid en op welke afstand deze soorten gevoeligheid vertonen

5.2 Beschrijving omvang

Kleine luchtvaart, waar de helikopter onder valt, is verplicht om minimaal 300m boven Natura 2000-gebieden te blijven.

De dichtheid van het aantal kleine vliegtuigen/helikopters neemt rond een vliegveld kwadratisch af met de afstand (bron: Waardenburg, 2011). Als er rond deze helihaven 12 vliegbewegingen zijn per week, dan is er bij iedere kilometer verwijderd van de helihaven een halvering van het aantal helikopters dat vliegt boven die locatie. Dat betekent dat bij het dichtstbijgelegen Natura 2000-gebied op 4,4 km afstand mag worden uitgegaan van 0,5 helikoptervlucht per week. Dit kan worden gekwalificeerd als zeer incidenteel gebruik. Dit leidt in de worst case situatie tot het geval dat er eens per 2 weken over het dichtstbijgelegen deel van Natura 2000-gebied Gelderse Poort wordt gevlogen. In werkelijkheid ligt de frequentie nog veel lager, namelijk enkele keren per kwartaal.

5.3 Gevoeligheid voor geluid

Soorten die gevoelig zijn voor geluid en optische verstoring vanuit de lucht zijn een aantal soorten vogels en vleermuizen (Effectenindicator, Ministerie EZ, 2013). Andere soorten zijn niet gevoelig voor geluid en optische verstoring. Omdat er niet 's nachts wordt gevlogen zijn effecten op vleermuizen uitgesloten. Er resten alleen mogelijke effecten op vogels.

Kleine luchtvaart die binnen een afstand van 2 km langs (of over) een Natura 2000-gebied vliegt blijkt te leiden tot opvliegende vogels als de kleine luchtvaart gemiddeld op een hoogte van 300 meter of lager vliegt (1000 ft). Voor helikopters kan dit getal wat hoger zijn, omdat van helikopters de geluidsproductie binnen de groep kleine luchtvaart relatief hoog is en er geen reguliere vliegroutes worden gevolgd waardoor er geen gewenning op kan treden (Bureau Waardenburg,

2011). Er worden geen precieze cijfers gegeven in deze studie voor helikopters.

Volgens het rapport van Bureau Waardenburg 2011 treedt ten aanzien van deze geluidsbronnen enige mate van gewenning op.

5.4 Effectenbeschrijving geluid en optische verstoring

Volgens de studie van Bureau Waardenburg leidt overvliegen van helikopters weliswaar tot een intense, maar ook een kortstondige verstoring, in vergelijking tot bijvoorbeeld langswandelen of fietsen, dat minder intensief is, maar wel langer duurt. Het overvliegen van een helikopter leidt daarom tot kortstondig opvliegen van vogels, die vervolgens hun bezigheden kunnen vervolgen.

In de worst case situatie gaat het om een zeer kleine toename van de frequentie van overvliegen van helikopters boven de oostkant van Natura 2000-gebied Gelderse Poort op een hoogte waarop alleen zeer verstoringgevoelige vogels opvliegen. Dit zou kunnen leiden tot het eens per 2 weken opvliegen van soorten die zeer gevoelig zijn voor geluid.

Vogelsoorten die gevoelig zijn voor geluid en optische verstoring zijn broedende woudaap, roerdomp en zwarte stern (Effectenindicator Ministerie EZ, 2013). Op figuur 4 is aangegeven dat het dichtstbijgelegen deel van Gelderse Poort geen leefgebied is van deze voor verstoring gevoelige soorten. Andere soorten die zijn aangewezen voor Gelderse Poort zijn minder gevoelig voor verstoring. Hierop zijn geen effecten mogelijk.

De andere Natura 2000-gebieden liggen op dermate grote afstand van Kerkstraat 8 dat de frequentie van overvliegen zodanig afneemt, dat er geen significante effecten mogelijk zijn.

Er kan daarom worden uitgesloten dat de toename van geluid als gevolg van het gebruik wat mogelijk gemaakt wordt door het bestemmingsplan en het huidige gebruik van de helikopterlandingsplaats aan de Kerkstraat 8 ten opzichte van de referentiesituatie leidt tot verstoring door geluid en/of tot optische verstoring.

Significant negatieve effecten van het gebruik van het metaalbewerkingsbedrijf en de helikopterhaven te Kerkstraat 8 op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden zijn uit te sluiten.

6 Conclusies

Op Kerkstraat 8 is een metaalbewerkingsbedrijf en helihaven in gebruik. De bestemming daarvoor in bestemmingsplan Park Lingezege is vernietigd door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State omdat een toetsing aan de Natuurbeschermingswet ontbrak. Ter reparatie hiervan is voor het vaststellen van een bestemmingsplan voor de gronden aan de Kerkstraat 8 te Elst een voortoets uitgevoerd ex artikel 19j van de Natuurbeschermingswet 1998. In de voortoets is getoetst wat het bestemmingsplan maximaal mogelijk maakt, namelijk de huidige inrichting met een metaalbewerkingsbedrijf en helihaven. Er wordt enkele keren per kwartaal gevlogen, in de worst case situatie 12x per week.

De dichtstbijgelegen Natura 2000-gebieden zijn Gelderse Poort (oost 4,4km, zuid 5,7 km), Uiterwaarden Waal (7,4 km), Uiterwaarden Nederrijn (7,7 km) en Veluwe (5,6 km).

Uit de voortoets blijkt dat significant negatieve effecten van het gebruik van het metaalbewerkingsbedrijf en helihaven te Kerkstraat 8 op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden zijn uit te sluiten.

Literatuur

Bruderer & Komenda-Zehnder, 2005, Einfluss des Flugverkehrs auf die Avifauna

Foppen R.P.B., A.J.J. Lemaire, A.F. van Kleunen & M. van Roomen, 2009. Voortoets landelijke Natuurbeschermingswetvergunning militaire vliegactiviteiten

KNVVl, 2004, Gedragscode voor de Recreatieve luchtvaart en Gedragscode Ballonvaart

Lensink, R, B.G.W. Aarts, L.S. Anema, 2011, Bestaand gebruik kleine luchtvaart en beheerplannen Natura 2000. Naar een uniforme en transparante behandeling van dit onderwerp in alle beheerplannen, Bureau Waardenburg



Ministerie van EZ, www.synbiosys/natura2000.nl (Effectenindicator en gebiedendatabase) geraadpleegd op 14 november 2013.

Rijkswaterstaat, 2012, Instructie Rijkswegen en de Natuurbeschermingswet 1998, Interne instructie Rijkswaterstaat betreffende de beoordeling van effecten van geluid en stikstof.

TNO Bouw en Ondergrond, Bijdragen militaire vliegactiviteiten aan stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden, 2010, Michiel Roemer

Bijlagen

Bijlage 1. Veluwe



| Instandhoudingsdoelstellingen | | SVI Landelijk | Doelst. Opp.vl. | Doelst. Kwal. | Doelst. Pop. | SF | TF | RF |
|---|---|--------------------------|----------------------------|--------------------------|-------------------------|-----------|-----------|-----------|
| Veluwe | | | | | | | | |
| Habitattypen | | | | | | | | |
| H2310 | Stuifzandheiden met struikhei | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H2320 | Binnenlandse kraaiheibegroeiingen | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| H2330 | Zandverstuivingen | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H3130 | Zwakgebufferde vennen | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| H3160 | Zure vennen | - | = | > | | 0 | 0 | 0 |
| H3260A | Beken en rivieren met waterplanten (waterranonkels) | - | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H4010A | Vochtige heiden (hogere zandgronden) | - | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H4030 | Droge heiden | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H5130 | Jeneverbesstruwelen | - | = | > | | 0 | 0 | 0 |
| H6230 | *Heischrale graslanden | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H6410 | Blauwgraslanden | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H7110B | *Actieve hoogvenen (heideveentjes) | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H7150 | Pioniervegetaties met snavelbiezen | - | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H9120 | Beuken-eikenbossen met hulst | - | > | = | | 0 | 0 | 0 |
| H9160A | Eiken-haagbeukenbossen (hogere zandgronden) | -- | > | = | | 0 | 0 | 0 |
| H9190 | Oude eikenbossen | - | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H91E0C | *Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen) | - | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| Habitatsoorten | | | | | | | | |
| H1042 | Gevlekte witsnuitlibel | -- | > | > | > | 0 | 0 | 0 |
| H1083 | Vliegend hert | - | > | > | > | 0 | 0 | 0 |
| H1096 | Beekprik | -- | > | > | > | 0 | 0 | 0 |
| H1163 | Rivieronderpad | - | > | = | > | 0 | 0 | 0 |
| H1166 | Kamsalamander | - | = | = | = | 0 | 0 | 0 |
| H1318 | Meervleermuis | - | = | = | = | 0 | 0 | 0 |
| H1831 | Drijvende waterweegbree | - | = | = | = | 0 | 0 | 0 |
| Broedvogels | | | | | | | | |
| A072 | Wespendief | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A224 | Nachtzwaluw | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A229 | IJsvogel | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A233 | Draaihals | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| A236 | Zwarte Specht | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A246 | Boomleeuwerik | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A255 | Duinpieper | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| A276 | Roodborsttapuit | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A277 | Tapuit | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| A338 | Grauwe Klauwier | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| Legenda | | | | | | | | |
| W | Kernopgave met wateropgave | | | | | | | |
|  | Sense of urgency: beheeropgave | | | | | | | |
|  | Sense of urgency opgave m.b.t. watercondities | | | | | | | |
| SVI landelijk | Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig) | | | | | | | |
| = | Behoudsdoelstelling | | | | | | | |
| > | Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling | | | | | | | |
| =(<) | Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering | | | | | | | |
| SF | storingsfactor | | | | | | | |
| TF | Tijdfactor | | | | | | | |
| RF | Ruimtefactor | | | | | | | |

Bijlage 2. Uiterwaarden Waal



| Instandhoudingsdoelstellingen | | | | | | | | |
|--------------------------------------|---|------------------|--------------------|------------------|-----------------|----------|----------|----------|
| uiterwaard en Waal | | SVI Landelijk | Doelst. Opp.vl. | Doelst. Kwal. | Doelst. Pop. | SF | TF | RF |
| Habitattypen | | | | | | 0 | 0 | 0 |
| H3270 | Slikkige rivieroevers | - | = | > | | 0 | 0 | 0 |
| H3270 | <i>Slikkige rivieroevers</i> | - | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H6120 | *Stroomdalgraslan- den | -- | = | > | | 0 | 0 | 0 |
| H6120 | <i>*Stroomdalgraslan- den</i> | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H6510A | Glanshaver- en vossenstaarthoo- ilanden (glanshaver) | - | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H91E0A | *Vochtige alluviale bossen (zachtouthoibos- sen) | - | = | > | | 0 | 0 | 0 |
| H91E0A | <i>*Vochtige alluviale bossen (zachtouthoibo- ssen)</i> | - | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| Habitatsoorten | | | | | | | | |
| H1095 | Zeeprrik | - | > | > | > | 0 | 0 | 0 |
| H1099 | Rivierprrik | - | > | > | > | 0 | 0 | 0 |
| H1102 | Elft | -- | = | = | > | 0 | 0 | 0 |
| H1106 | Zalm | -- | = | = | > | 0 | 0 | 0 |
| H1145 | Grote modderkruiper | - | = | = | = | 0 | 0 | 0 |
| H1166 | Kamsalamander | - | > | > | > | 0 | 0 | 0 |
| H1337 | Bever | - | = | = | > | 0 | 0 | 0 |
| Broedvogels | | | | | | | | |
| A119 | Porseleinhoen | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| A122 | Kwartelkoning | - | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| A197 | Zwarte Stern | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| Niet-broedvogels | | | | | | | | |
| A005 | Fuut | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A017 | Aalscholver | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A037 | Kleine Zwaan | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A041 | Kolgans | + | = (<) | = | | 0 | 0 | 0 |
| A043 | Grauwe Gans | + | = (<) | = | | 0 | 0 | 0 |
| A045 | Brandgans | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A050 | Smient | + | = (<) | = | | 0 | 0 | 0 |
| A051 | Krakeend | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A054 | Pijlstaart | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A056 | Slobeend | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A059 | Tafeleend | -- | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A061 | Kuifeend | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A068 | Nonnetje | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A125 | Meerkoet | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A142 | Kievit | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A156 | Grutto | -- | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A160 | Wulp | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |

Bijlage 3. Gelderse Poort

| Instandhoudingsdoelstellingen | | | | | | | | |
|-------------------------------|---|---------------|-----------------|---------------|--------------|----|----|----|
| Gelderse Poort | | SVI Landelijk | Doelst. Opp.vl. | Doelst. Kwal. | Doelst. Pop. | SF | TF | RF |
| Habitattypen | | | | | | | | |
| H3150 | Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden | - | = | > | | 0 | 0 | 0 |
| H3270 | Slikkige rivieroeveren | - | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H6120 | *Stroomdalgraslanden | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H6430A | Ruigten en zomen (moerasspirea) | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| H6430C | Ruigten en zomen (droge bosranden) | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| H6510A | Glanshaver- en vossenstaarho olanden (glanshaver) | - | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H91E0A | *Vochtige alluviale bossen (zachthoutoibossen) | - | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H91F0 | Droge hardhoutoibossen | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| Habitatsoorten | | | | | | | | |
| H1095 | Zeeprrik | - | > | > | > | 0 | 0 | 0 |
| H1099 | Rivierprrik | - | > | > | > | 0 | 0 | 0 |
| H1102 | Elft | -- | = | = | > | 0 | 0 | 0 |
| H1106 | Zalm | -- | = | = | > | 0 | 0 | 0 |
| H1134 | Bittervoorn | - | = | = | = | 0 | 0 | 0 |
| H1145 | Grote modderkruiper | - | > | > | > | 0 | 0 | 0 |
| H1149 | Kleine modderkruiper | + | = | = | = | 0 | 0 | 0 |
| H1163 | Rivierdonderpad | - | = | = | = | 0 | 0 | 0 |
| H1166 | Kamsalamander | - | = | = | = | 0 | 0 | 0 |
| H1318 | Meerleermuis | - | = | = | = | 0 | 0 | 0 |
| H1337 | Bever | - | = | = | > | 0 | 0 | 0 |
| Broedvogels | | | | | | | | |
| A004 | Dodaars | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A017 | Aalscholver | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A021 | Roerdomp | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| A022 | Woudaapje | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| A119 | Porseleinhoen | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| A122 | Kwartelkoning | - | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| A197 | Zwarte Stern | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| A229 | Ijsvogel | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A249 | Oeverzwaluw | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A272 | Blauwborst | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A298 | Grote karekiet | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |

| Niet-broedvogels | | | | | | | | |
|---|---|----|-------|---|--|---|---|---|
| A005 | Fuut | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A017 | Aalscholver | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A037 | Kleine Zwaan | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A038 | Wilde Zwaan | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A041 | Kolgans | + | = (<) | = | | 0 | 0 | 0 |
| A043 | Grauwe Gans | + | = (<) | = | | 0 | 0 | 0 |
| A050 | Smient | + | = (<) | = | | 0 | 0 | 0 |
| A051 | Krakeend | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A052 | Wintertaling | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A054 | Pijlstaart | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A056 | Slobeend | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A059 | Tafeleend | -- | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A068 | Nonnetje | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A125 | Meerkoet | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A142 | Kievit | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A156 | Grutto | -- | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A160 | Wulp | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| Legenda | | | | | | | | |
| W | Kernopgave met wateropgave | | | | | | | |
|  | Sense of urgency: beheeropgave | | | | | | | |
|  | Sense of urgency opgave m.b.t. watercondities | | | | | | | |
| SVI landelij | Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig) | | | | | | | |
| = | Behoudsdoelstelling | | | | | | | |
| > | Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling | | | | | | | |
| =(<) | Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering | | | | | | | |
| SF | storingsfactor | | | | | | | |
| TF | Tijdfactor | | | | | | | |
| RF | Ruimtefactor | | | | | | | |

Bijlage 4. Uiterwaarden Nederrijn

| Instandhoudingsdoelstellingen | | SVI Landelijk | Doelst. Opp.vl. | Doelst. Kwal. | Doelst. Pop. | SF | TF | RF |
|---|---|--------------------------|----------------------------|--------------------------|-------------------------|-----------|-----------|-----------|
| uiterwaard en Neder- rijn | | | | | | | | |
| Habitattypen | | | | | | | | |
| H3270 | Slikkige rivieroever | | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| H6510A | Glanshaver- en vossenstaartheoïlanden (glanshaver) | - | > | = | | 0 | 0 | 0 |
| H91F0 | <i>Droge hardhoutoibossen</i> | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| Habitatsoorten | | | | | | | | |
| H1095 | <i>Zeeprk</i> | - | = | > | > | 0 | 0 | 0 |
| H1099 | <i>Rivierprk</i> | - | = | > | > | 0 | 0 | 0 |
| H1145 | <i>Grote modderkruiper</i> | - | = | = | = | 0 | 0 | 0 |
| H1166 | <i>Kamsalamander</i> | - | = | = | = | 0 | 0 | 0 |
| Broedvogels | | | | | | | | |
| A119 | Porseleinhoen | -- | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| A122 | Kwartelkoning | - | > | > | | 0 | 0 | 0 |
| A229 | Ijsvogel | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A249 | Oeverzwaluw | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| Niet-broedvogels | | | | | | | | |
| A005 | Fuut | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A017 | Aalscholver | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A037 | Kleine Zwaan | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A041 | Kolgans | + | = (<) | = | | 0 | 0 | 0 |
| A043 | Grauwe Gans | + | = (<) | = | | 0 | 0 | 0 |
| A050 | Smient | + | = (<) | = | | 0 | 0 | 0 |
| A051 | Krakeend | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A054 | Pijlstaart | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A056 | Slobeend | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A059 | Tafeleend | -- | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A061 | Kuifeend | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A068 | Nonnetje | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A125 | Meerkoet | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A142 | Kievit | - | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A156 | Grutto | -- | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| A160 | Wulp | + | = | = | | 0 | 0 | 0 |
| Legenda | | | | | | | | |
| W | Kernopgave met wateropgave | | | | | | | |
|  | Sense of urgency: beheeropgave | | | | | | | |
|  | Sense of urgency opgave m.b.t. watercondities | | | | | | | |
| SVI landelijk | Landelijke Staat van Instandhouding (-- zeer ongunstig; - matig ongunstig, + gunstig) | | | | | | | |
| = | Behoudsdoelstelling | | | | | | | |
| > | Verbeter- of uitbreidingsdoelstelling | | | | | | | |
| =(<) | Ontwerp-aanwijzingsbesluit heeft 'ten gunste van' formulering | | | | | | | |
| SF | storingsfactor | | | | | | | |
| TF | Tijdfactor | | | | | | | |
| RF | Ruimtefactor | | | | | | | |